

KRIZOVÝ ESKALAČNÍ PLÁN

ASANAControl s.r.o.

Integrated pest management

Postupy pro případ nenadálých závad v systému DDD - poškození, nefunkčnost, neočekávané výskyty škůdců

Styčné osoby: Zajišťují komunikaci mezi odběratelem a DDD firmou

Pověřené osoby: Kmenoví zaměstnanci odběratele. Zajišťují provádění nápravných opatření odběratele (viz. Krizový plán). Komunikují se styčnou osobou. Účastní se pravidelných školení pro vnitřní kontrolu DDD.

U styčné osoby a/nebo pověřených osob odběratele jsou ponechány DDD prostředky pro případ nutnosti okamžité výměny/doplnění (pasti, návnady, boxy s nástrahou, lapače, vložky do pastí, trubice apod.)

V krizovém plánu je řešena deratizace (hlodavci, ptáci, ostatní obratlovci) a dezinsekce (hmyz, roztoči).

Dezinfekce bývá zpravidla součástí úklidu a sanitace ze strany odběratele. Ze strany dodavatelské firmy bývá dezinfekce prováděna jako součást technologických postupů (živočišná výroba, pravidelné ošetřování rizikových prostor (mlékárenský), nebo v případě ohniskových nákaz a požadavcích na ohniskovou a preventivní dezinfekci (Covid, TBC, BSE apod.).

Pro použití ve zdravotnictví, potravinářství, zemědělství, živočišné výrobě, veterinárních provozech, rostlinolékařství, komunální sféře.

Pro provozy kontrolované Hygienickými stanicemi, Veterinární správou, Rostlino-lékařskou správou, Ministerstvem zdravotnictví, Ministerstvem zemědělství, inspekcemi EU, nadnárodními auditorskými organizacemi, pro standardy

IFS, BRC, ISO, SVP, HACCP, IPM apod.

1. DERATIZACE – opatření směřující k potlačování výskytu zejména <u>hlodavců</u> a ostatních obratlovců.				
	NÁLEZ / PROBLÉM	Opatření odběratele	Opatření ASANAControl, s.r.o.	Očekávaný výsledek
1.1.	Myš v mechanické pasti (odchycená, usmrčená).	Pověřená osoba odběratele odstraní použitou past do kafilerního boxu. Past vymění za novou a do blízkosti umístí nejméně jednu další past. Po týdnu bez záchytu odebere přidanou past a na místě ponechá v původní pozici jedinou past.	Dodavatel provede v místě záchytu hloubkovou kontrolu a v případě nutnosti intenzivní ohniskovou deratizaci. Dodavatel odstraní kadaver do kafilerního boxu a vyveze. Pokud lze, zjistí zdroj. Podle lokality nálezu stanoví míru rizika a případná další opatření.	Zesílení (dočasné) DDD a odchyt případných dalších hlodavců. Identifikace cesty vstupu (infestace) a návrh zamezení další infestace (kontrola toků materiálu/zboží/obalů/ palet apod., důsledné zavírání vrat/dveří, utěsnění vstupů inž. sítí, kanalizace, stavebně technické úpravy), likvidace odpadů a skladových ležáků, deratizace v širším okolí. Možnost posílení trvalé deratizace.
1.2.	Myš uhynulá mimo past (pravděpodobný úhyn po požití deratizační nástrahy, nebo v důsledku klimatických podmínek – deště, zima).	Pověřená osoba odběratele odstraní kadaver do kafilerního boxu. O nálezu informuje dodavatele DDD.	Dodavatel odstraní kadaver do kafilerního boxu a vyveze. Pokud lze, zjistí zdroj. Podle lokality nálezu stanoví míru rizika a případná další opatření.	Odstranění nežádoucího kadaveru. Možnost zjištění zdroje šíření škůdce. Nová lokalita výskytu?
1.3.	Myš v živolovné pasti (pokud jsou v podniku).	Pověřená osoba odběratele vynese past na určený pozemek kde škůdce vypustí a použitou past umístí do kafilerního boxu. Past vymění za novou a do blízkosti umístí nejméně jednu další past. Po týdnu bez záchytu odebere přidanou past a na místě ponechá v původní pozici jedinou past.	Dodavatel provede v místě záchytu hloubkovou kontrolu a v případě nutnosti intenzivní ohniskovou deratizaci. Dodavatel vyveze past k likvidaci. Pokud lze, zjistí zdroj. Podle lokality nálezu stanoví míru rizika a případná další opatření.	Zesílení (dočasné) DDD a odchyt případných dalších hlodavců. Identifikace cesty vstupu (infestace) a návrh zamezení další infestace (kontrola toků materiálu/zboží/obalů/ palet apod., důsledné zavírání vrat/dveří, utěsnění vstupů inž. sítí, kanalizace, stavebně technické úpravy), likvidace odpadů a skladových ležáků, deratizace v širším okolí. Možnost posílení trvalé deratizace.
1.4.	Živá myš nebo jiný hlodavec. Míra rizika závisí na lokalitě nálezu.	Pověřená osoba odběratele může do lokality výskytu umístit mechanickou past nebo jiný vhodný DDD prostředek. O nálezu informuje dodavatele DDD.	Určí možného škůdce. Pokud lze, zjistí zdroj. Podle lokality nálezu stanoví míru rizika a případná další opatření (intenzivní deratizace).	Jednalo se o škůdce? Zjištění nové lokality výskytu? Posílení trvalé deratizace.
1.5.	Stopy, trus, zápach (myšina).	Pověřená osoba odběratele může do lokality výskytu umístit mechanickou past nebo jiný vhodný DDD prostředek. O nálezu informuje dodavatele DDD.	Určí možného škůdce. Pokud lze, zjistí zdroj. Podle lokality nálezu stanoví míru rizika a případná další opatření (intenzivní deratizace).	Jednalo se o škůdce? Zjištění nové lokality výskytu? Posílení trvalé deratizace.

1. DERATIZACE – opatření směřující k potlačování výskytu zejména <u>hlodavců</u> a ostatních obratlovců.				
	NÁLEZ / PROBLÉM	Opatření odběratele	Opatření ASANAControl, s.r.o.	Očekávaný výsledek
1.6.	Viditelné díry , nory, prostupy, podhrabané stěny, podhrabané chodníky.	Může do lokality výskytu umístit mechanickou past nebo jiný vhodný DDD prostředek. Proveďte nápravu stavebně technického stavu budov (zazdění, ucpání, oprava). O nález informuje dodavatele DDD.	Určí možného škůdce. Podle lokality nález stanoví míru rizika. Zesílení deratizace. Vyplnění speciálním přípravkem a/nebo mechanickou zábranou.	Zabránění hlodavcům ve vstupu do objektů zejména v přechodných obdobích jara a podzimu.
1.7.	Hlodavec importovaný v materiálu, zboží, obalech.	Pověřená osoba odběratele umístí do lokality mechanické pasti nebo jiný vhodný DDD prostředek. O nález informuje dodavatele DDD.	Dodavatel provede v místě záchytu hloubkovou kontrolu a intenzivní ohniskovou deratizaci.	Účinná likvidace/odchyt škůdce. Zabránění další infestace. Zajištění deratizace u výrobce, dodavatele, dopravce. Vrácení komodity dodavateli.
1.8.	Hlodavci žijící v komoditách /výrobci (zpravidla malé kolonie myši v uskladněných pletách kde mohou prodělat celý vývoj).	Pověřená osoba odběratele umístí do lokality mechanické pasti nebo jiný vhodný DDD prostředek. O nález informuje dodavatele DDD.	Dodavatel provede v místě záchytu hloubkovou kontrolu a intenzivní ohniskovou deratizaci. Možnost fumigace (plynování) celých palet.	Účinná likvidace/odchyt škůdce. Zabránění další infestace. Zabránění zpracování a likvidace kontaminovaných komodit.
1.9.	Ostatní drobní škůdci (myšice, hraboš, rejsek...). Nejedná se o primárně o škůdce. Do budov se dostávají náhodně a mohou zde kontaminovat komodity a struktury.	Pověřená osoba odběratele umístí do lokality mechanické pasti nebo jiný vhodný DDD prostředek. O nález informuje dodavatele DDD.	Dodavatel provede v místě záchytu hloubkovou kontrolu a v případě nutnosti intenzivní ohniskovou deratizaci.	Zabránění škůdcům ve vstupu do objektů zejména v přechodných obdobích jara a podzimu.
1.10.	Větší obratlovci - dravci (kočka, kuna...). Jejich přítomnost snižuje množství hlodavců, avšak mohou znečišťovat a poškozovat uskladněné komodity. Využití dravců (biologická deratizace) může být v některých provozech opodstatněné.	Provede nápravu stavebně technického stavu budov (zazdění, ucpání, oprava,). O nález informuje dodavatele DDD. Pověřená osoba odběratele informuje dodavatele DDD o případném záchytu v pastech.	Dodavatel doporučí možná opatření (zabránění v přístupu do objektů, zamezení v přístupu k potravě, zákaz krmení zaměstnanci, akustické plašiče...) v souladu se zákonem na ochranu proti týrání zvířat. Umístění a odvoz odchytových klecí, odstřel.	Zabránění přístupu do objektů a kontaminaci skladovaných komodit.
1.11.	Ptáci – dravci	Provede nápravu stavebně technického stavu budov (zazdění, ucpání, oprava), eliminace	Dodavatel doporučí možná opatření (zabránění v přístupu do objektů, zamezení	Zabránění kontaminace trusem a bezoáry

1.	DERATIZACE – opatření směřující k potlačování výskytu zejména <u>hlodavců</u> a ostatních obratlovců.			
	NÁLEZ / PROBLÉM	Opatření odběratele	Opatření ASANAControl, s.r.o.	Očekávaný výsledek
	Jejich přítomnost pomáhá snižovat populaci drobných hlodavců a ptactva, avšak mohou kontaminovat trusem, a bezoáry okolí a střechy budov. Využití dravých ptáků může být v některých provozech opodstatněné.	počtu dosedacích míst, resp. vytvoření bidýlek v určených lokalitách.	v přístupu k potravě, plašiče, zasítování, hroty, lepy apod.).	
1.12.	Ptáci ostatní (holub, vrabec a drobné ptactvo). Znečišťují trusem budovy a bezprostřední okolí budov. Jejich hnízda mohou být zdrojem hmyzu a roztočů.	Provede nápravu stavebně technického stavu budov (zazdění, ucpání, oprava), eliminace počtu dosedacích a hnízdních míst.	Dodavatel doporučí možná opatření (zabránění v přístupu do objektů, zamezení v přístupu k potravě, plašiče, zasítování, hroty, lepy apod.).	Zabránění kontaminace trusem a hmyzem.
1.13.	Ptáci – Jiříčka, Vlaštovka. Svá hnízda lepí na fasády budov a jejich okolí znečišťují trusem. Mohou být zdrojem hmyzu a roztočů. Jejich přítomnost velmi významně snižuje populaci létajícího hmyzu.	Provede nápravu stavebně technického stavu budov (zazdění, ucpání, oprava), eliminace počtu dosedacích a hnízdních míst. Pozor! Odstraňování hnízd může být prováděno pouze v období	Dodavatel doporučí možná opatření (zabránění v přístupu do objektů, zamezení v přístupu k potravě, plašiče, zasítování, hroty, lepy apod.).	Zabránění kontaminace trusem a hmyzem.
1.14.	Poškozená DDD stanička, past, návnada, plašič ...	Pověřená osoba odběratele může nahradit poškozený DDD prostředek za nový pokud je k dispozici. Nebo o nález informuje dodavatele DDD.	Dodavatel nahradí DDD prostředek za nový a funkční.	Obnovení funkčnosti systému DDD.
1.15.	Deratizační nástraha mimo deratizační box.	Pověřená osoba odběratele umístí nástrahu zpět do boxu nebo odstraní do kafilerního boxu. Nebo o nález informuje dodavatele DDD.	Dodavatel zlikviduje nepoužitelnou nástrahu a umístí novou do deratizačního boxu.	Obnovení funkčnosti systému DDD. Zabránění kontaminace, resp konzumace necílovými druhy.

2. DEZINSEKCE – opatření směřující k eliminaci <u>hmyzu a roztočů</u>				
	NÁLEZ / PROBLÉM	Opatření odběratele	Opatření ASANAControl, s.r.o.	Příčina a Očekávaný výsledek
2.1.	Škůdce ve feromonové/ potravní pasti - MONITORING Pasti s lepidlem (glue trap) nebo rezervoár s tekutinou (funnel trap). Pro množství hmyzu odchyceného v pastech jsou stanoveny dva limity – varovná mez a akční mez (viz. tabulky monitoringu). <u>Pasti zachytávají pouze škůdce! (max. desítky kusů /měsíc)</u>	Není-li stanoveno jinak, záchyty kontroluje ASANA. Při výrazném nárůstu zachycených kusů hmyzu informuje styčná osoba dodavatele DDD. Dokumentace DDD obsahuje brožuru „Příručka pro určení základních druhů škůdců“. Na základě doporučení drobné, úpravy, opravy, úklid, likvidace rizikových komodit, kontrola sousedících šarží.	Záchyt do výše stanovených limitů – běžný záznam do formulářů „Monitoring hmyzu“. Při překročení Výstražné meze nutnost systémových změn (kontrola sítí proti hmyzu a těsnosti oken, zavírání vrat, dveří, materiálové toky, kontrola konstrukčních a stavebních dutin, slepých koutů, strojního zařízení, prostupů inženýrských sítí, odpadů, potravinových zásob atd. proti zasídlování hmyzu). Možnost DDD ošetření. Při překročení Akční meze nutnost systémových změn, nutnost DDD ošetření, zjištění a náprava příčiny, resp. přehodnocení meze.	Přítomnost nadlimitního množství škůdců může být známkou napadení surovin, zboží, výrobků škůdcem, nebo nadměrné míry infestace z vnějších prostor. Nalezení konkrétního problému. Zabránění dalšího vývoje a infestace škůdců. Podnět ke změně způsobu skladování, výroby, dodavatelské kvality, DDD ošetřování.
2.2.	Hmyz v elektrickém světelném lapači hmyzu – MONITORING. Přístroj s elektrickou mřížkou nebo s lepidlem. <u>Pasti zachytávají veškerý hmyz! (až tisíce kusů/měsíc)</u>	Není-li stanoveno jinak, záchyty kontroluje ASANA. Při výrazném nárůstu zachycených kusů hmyzu informuje styčná osoba dodavatele DDD. Na základě doporučení - drobné, úpravy, opravy, dbát na důsledné zavírání vrat, oken a ostatních vstupů, instalace sítí.	Záchyt do výše stanovených limitů – běžný záznam do formulářů „Monitoring hmyzu“. Při překročení Výstražné meze nutnost systémových změn (kontrola sítí proti hmyzu a těsnosti oken, zavírání vrat, dveří, materiálové toky, kontrola konstrukčních a stavebních dutin, slepých koutů, strojního zařízení, prostupů inženýrských sítí, odpadů, potravinových zásob atd. proti zasídlování hmyzu). Možnost DDD ošetření. Při překročení Akční meze nutnost systémových změn, nutnost DDD ošetření, zjištění a náprava příčiny, resp. přehodnocení meze.	Přítomnost nadlimitního množství hmyzu poukazuje na nedůslednost zavírání vstupů, netěsnosti oken apod. Eliminace množství létajícího hmyzu který může mikrobiálně kontaminovat a znečišťovat povrchy a komodity.

2. DEZINSEKCE – opatření směřující k eliminaci <u>hmyzu a roztočů</u>			
NÁLEZ / PROBLÉM	Opatření odběratele	Opatření ASANAControl, s.r.o.	Příčina a Očekávaný výsledek
2.3. Hmyz volně, mimo pasti - živý (mravenec, kvapník, moucha...) Zpravidla zvýšené množství hmyzu v okolí vstupů, prostupů, stavebních předělů, oken, na náslunných plochách, nebo naopak stinných lokalitách.	Provede nápravu stavebně technického stavu budov (zazdění, ucpání, oprava). Zabezpečí důkladný úklid a likvidaci potravních zbytků. O nález informuje dodavatele DDD.	Určí možného škůdce. Pokud lze, zjistí zdroj. Podle lokality nález stanoví míru rizika a případná další opatření (ohnisková dezinfekce, instalace nových pastí). Doporučí potřebné úpravy.	Přítomnost nadlimitního množství hmyzu poukazuje na nedůslednost zavírání vstupů, netěsnosti oken, nevhodný stavebně technický stav objektů, technologií, přítomnost zbytků potravin apod. Hmyz má možnost pronikat do objektů, hnízdit a množit se ve skrytých místech. Zamezení infestace do budov, zamezení zahnízďování hmyzu.
2.4. Hmyz volně, mimo pasti – uhynulý.	O nález informuje dodavatele DDD.	Určí možného škůdce. Pokud lze, zjistí zdroj. Podle lokality nález stanoví míru rizika a případná další opatření (ohnisková dezinfekce, instalace nových pastí). Doporučí potřebné úpravy.	Příčin může být více. - zbloudilý hmyz nedokáže najít cestu ven z budovy a uhynie - improvizovaný hmyz uhynie vlivem nevhodného prostředí - hmyz opouští své úkryty po dezinfekčním ošetření - hmyz je přemnožen Výsledkem by mělo být stanovení příčin výskytu a jejich eliminace.
2.5. Hmyz v surovině/výrobku (skladištní škůdci) Živí se přímo skladovanou komoditou, ve které zároveň žijí a množí se. (zavíječ, potemník, lesák, pilous...)	Identifikace napadené komodity. O nález informuje dodavatele DDD a na základě pokynů připraví komodu k ošetření (seskupení, izolace, obalení fólií...). Rovněž musí být ošetřeno technologické zařízení kterým byla surovina zpracována (naskladňovací cesty, čistička, balička...)! Zabezpečí důkladný úklid, včetně vyčištění strojů – v nepatrných zbytcích surovin se může vyskytovat škůdce a reinfestovat novou surovinu!	Určí škůdce, navrhne a provede ošetření komodity, okolí a technologie. Doporučí další opatření (instalace nových pastí, intenzivní monitoring, kontrola vstupů)	Příčinou může být import škůdců se surovinou, infestace ve skladech odběratele, nevhodné předchozí skladování a zpracování, skryté napadení některých druhů surovin a škůdců. Nalezení konkrétního problému. Zabránění dalšího vývoje a infestace škůdců. Podnět ke změně způsobu skladování, výroby, dodavatelské kvality, DDD ošetřování.

2. DEZINSEKCE – opatření směřující k eliminaci <u>hmyzu a roztočů</u>				
	NÁLEZ / PROBLÉM	Opatření odběratele	Opatření ASANAControl, s.r.o.	Příčina a Očekávaný výsledek
2.6.	Poškozený monitorbox	Pověřená osoba odběratele může nahradit poškozený DDD prostředek za nový pokud je k dispozici. Nebo o nález informuje dodavatele DDD.	Dodavatel nahradí DDD prostředek za nový a funkční.	Obnovení funkčnosti systému DDD.
2.7.	Znečištěná lepivá plocha v monitorech hmyzu. Snížená lepivost a schopnost zachytávat hmyz.	Pověřená osoba odběratele může nahradit poškozený DDD prostředek za nový pokud je k dispozici. Nebo o nález informuje dodavatele DDD.	Dodavatel nahradí DDD prostředek za nový a funkční.	Příčinou je nejčastěji vyplachování a naplavování nečistot při sanitaci nebo vysoká prašnost prostředí. Obnovení funkčnosti systému DDD.
2.8.	Nefunkční el. lapač hmyzu	Pověřená osoba odběratele může nahradit poškozený DDD prostředek za nový pokud je k dispozici. Nebo o nález informuje dodavatele DDD.	Dodavatel nahradí DDD prostředek za nový a funkční. V případě výměny celého přístroje může dojít ke zpoždění v závislosti na subdodavatelské lhůtě.	Příčinou bývá běžné opotřebení přístroje nebo komponent, nebo mechanické poškození. Obnovení funkčnosti systému DDD.